

PERUSTERVEYDENHUOLLON JA VAN-
HUSTEN LAITOSHOIDON

KYSTERI

OSAVUOSIKATSAUS II
Tammi - elokuu 2017

SISÄLLYS

1. TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS	3
2. SUUNNITELMAT JA TOTEUMA TAMMI-ELOKUU 2017	4
2.1 Asiakaslähtöisyys	4
2.2 Henkilöstö ja osaaminen	7
2.3 Palveluiden toimivuus	9
2.3.1 Vastaanottotoiminta	9
2.3.2 Laitoshoito	11
2.3.3 Suun terveydenhuolto	12
2.4 Toiminnan suoritetasoinen vastaavuus ja talous	13
2.5 KYSTERIn tuloslaskelma	14

1. TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

Liikelaitoksen toiminta kuvataan osavuosisikatsauksissa määrällisestä ja laadullisesta näkökulmasta. Määrällisessä arvioinnissa verrataan suoritettua edellisen vuoden samaan ajankohtaan ja palvelusopimukseen. Laadullinen arviointi toteutuu palvelualueen ja -yksiköiden kuvauksissa.

Toisen vuosikolmanneksen aikana avohoidon vastaanottokäynneissä on edelliseen vuoteen verrattuna selkeää lisäystä Koillis-Savon ja Nilakan palveluyksiköissä johtuen Koillis-Savossa vastaanoton hoitajien, lääkäreiden ja fysioterapian sekä Nilakassa vastaanoton hoitajien, toiminta- ja fysioterapian käyntimäärien kasvusta. Leppävirran palveluyksikön avohoitokäyntien määrät ovat pysyneet lähes entisellään, mutta palveluyksikön vastaanoton hoitajien, äitiysneuvolan terveydenhoitajan ja psykiatristen hoitajien käyntimäärissä on lievää kasvua. Vähentymistä on tapahtunut Leppävirralla lääkäreiden vastaanottokäynneissä ja niissä hoitajien puheluissa, jotka korvaavat vastaanottokäynnit. Hyvin toimivat hoitajien akuuttivastaanotot Leppävirralla ovat rauhoittaneet kiireettömien vastaanottojen työskentelyn ja iltapäivän sekä illan päivystyskäynnit. Omana toimintana toteutettavissa erikoissairaanhoidon konsultaatioissa ja puheterapiapalvelun suoritteissa on myös todettavissa lisäystä. Koko Kysterin alueella päivystyksellisten käyntien määrä on edelliseen vuoteen verrattuna edelleen vähentynyt, samoin Nilakassa ja Koillis-Savossa neuvola- ja kouluterveydenhuollon käynnit. Leppävirralla kouluterveydenhuollon käynnit ovat hieman vähentyneet, mutta puolestaan äitiys- ja lastenneuvolan käynnit ovat lisääntyneet. Suun terveydenhuollon käynnit ovat kaikissa palveluyksiköissä tehostetun rekrytinnin ansiosta selkeästi lisääntyneet.

Edelliseen vuoteen verrattuna hoitopäivien tarve on lisääntynyt Rautavaaran ja Keiteleen väestöllä. Kysterin tasoisesti hoitopäivien tarve on selkeästi vähentynyt. Muutos on selkeintä Leppävirran ja Vesannon väestön vuodeosastohoidon tarpeissa. Leppävirralla Kysterin tuottama pitkäaikaishoito tulee vähentymään. Muutos mahdollistuu Leppävirran kunnan kasvavalla tehostetun palveluasumisen tuotannolla. Tavoitteellista pitkäaikaishoidon hoitopäivien sopeuttamista toteutetaan tulevan syksyn aikana suunnitelmallisesti kunnan kanssa. Tällöin käynnistyy vuodeosasto 3:n toiminnan lopettaminen. Kyseisen osaston henkilöstö jatkaa työtään 1 ja 2 osastoilla.

Henkilöstöressurssien näkökulmasta syksyllä 2015 alkaneet hammaslääkäreiden saata-
vuusongelmat ovat tehostetun rekrytinnin ansiosta hieman helpottuneet. Lääkäritilanne on ollut hyvä. Sijaisia on saatu poissaolevien tilalle ja näin ostopalveluja on käytetty huomattavasti vähemmän. Hoitohenkilöstön saatavuus on ollut hyvä. Henkilöstön sairauspoissaolot edelliseen vuoteen verrattuna ovat vähentyneet. Työterveyshuollosta saadun tiedon mukaan kahden ensimmäisen vuosikolmanneksen aikana henkilöstöstä 62,4 %:lla sairauspoissaolo kestäi 1-3 päivää. Pääsääntöisesti syynä ovat tuki- ja liikuntaelinten sairaudet. Toukokuussa toteutetun henkilöstötyytyväisyyskyselyn mukaan Kysterissä on edetty myönteisesti tavoitteiden asettelussa ja kehittämisessä.

Haitta- ja vaaratilanneilmoitusraporttien mukaan kaatumiset ja putoamiset ovat lisääntyneet tämän vuoden aikana merkittävästi. Tähän liittyvät ehkäisevät toimenpiteet ovat selkeä kehittämiskohde.

Elokuun lopussa Kysterin tulos oli 279 895,16 euroa ylijäämäinen.

2. SUUNNITELMAT JA TOTEUMA TAMMI-ELOKUU 2017

2.1 Asiakaslähtöisyys

Kysterin tavoitteena on turvata mahdollisimman tasapuolisesti lähi- ja seudulliset palvelut kuntien asukkaille.

Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin sivuilla on Kysterin kotisivut, www.kysteri.fi linkillä pääsee suoraan ko. sivuille.

Avosairaanhoito

Hoitotakuu toteutuu

Hoitotakuun mukaisesti hyvä yhteydensaanti terveysasemille tulee olla järjestetty. Takaisinsoitto – puhelinjärjestelmä Nispan käyttöönoton tavoitteena on parempi yhteydensaanti terveysasemien vastaanotoille. Nispan raportointitilastoista todetaan järjestelmään tulleen palveluysiköittäin tammi-elokuussa yhteensä 32106 viestiä, jotka kaikki käsiteltiin. Yhteydenoton viive vaihteli palveluysiköittäin siten, että nopeimmin yhteyttä otettiin Leppävirralla (31 min), Nilakassa viive oli keskimäärin 1 t 30 minuuttia. Koillis-Savossa oli pisin viive (ka 2 t 42 min).

Tammi-elokuun ajalta hoitoon pääsyn toteutuminen arvioitiin AluePegasos potilastietojärjestelmästä saatavista AvoHilmo - raportointitiedoista. Kiireettömän hoidon tarpeen arviointi toteutui Kysterissä tammi-elokuussa kolmen päivän kuluessa yhteydenotosta. Yhteydenottoja oli 55003 ja asiakkaita 13 458. Lääkäreiden vastaanotoille hoitoon pääsy toteutui 12 päivässä (ka) ja hoitajien vastaanotoille 6,7 (ka) päivän kuluessa yhteydenotosta. Kokonaisuudessaan tammi-elokuussa Kysterin alueen väestön kiireetön hoitoon pääsy lääkäreiden vastaanotoille toteutui kolmen kuukauden sisällä. Vastaanotto toiminnan ajanvarauksessa käytetään hyväksi potilastietojärjestelmän mahdollistamaa jonoa asettamista. Tätä vaihtoehtoa käytetään määräraikaikäyntien ajanvarauksessa. Hoitotakuun toteutumisen seurantaan laadittiin elokuussa 2014 omavalvontasuunnitelma. Tämän mukaisesti pääkäyttäjät tekevät tilastoinnin oikeellisuuden tarkistukset.

Suun terveydenhuolto

Suun terveydenhuollossa on hoitotakuussa pysytty koko Kysterin alueella. Rekrytointi on tehostunut. Kiireettömän hoidon saannissa kohtuullisessa ajassa on ollut viivettä. Tämä on johtunut työvoimapulasta. Kiireelliseen hoitoon pääsee pääsääntöisesti saman päivän tai lähipäivien aikana. Perutut ajat täytetään.

Leppävirran suun terveydenhuollossa on työskennellyt neljä hammaslääkärinä, millä määrällä on kyetty vastaamaan palvelujen tarpeeseen. Kiireetön aika hammaslääkärille seitsemässä ja suuhygienistille kolmessa viikossa.

Koillis-Savon palveluysikön suun terveydenhuolto on vastannut palvelukysyntään, ja hoitotakuu on toteutunut myös suun terveydenhuollossa. Kaavilla on jouduttu turvautumaan hammaslääkäreiden osalta ostopalveluihin.

Nilakan palveluyksikön suun terveydenhuollossa hammaslääkäreiden sijaisten saamisessa on jouduttu turvautumaan ostopalveluihin. Lisäksi opiskelijoita on ollut harjoittelussa. Suun terveydenhuollon vastaanottotoiminta on kuitenkin toistaiseksi pystytty järjestämään hoitotakuun rajoissa ja kiireettömään hoitoon on päässyt 1-5 kuukauden odotusajalla. Kiireelliseen hoitoon pääsee samana päivänä.

Viikonloppuisin ja arkipyhinä sekä iltapäivystys on ollut Kuopion terveystieteiden osasto-
palveluna.

Potilasasiamiestoiminta

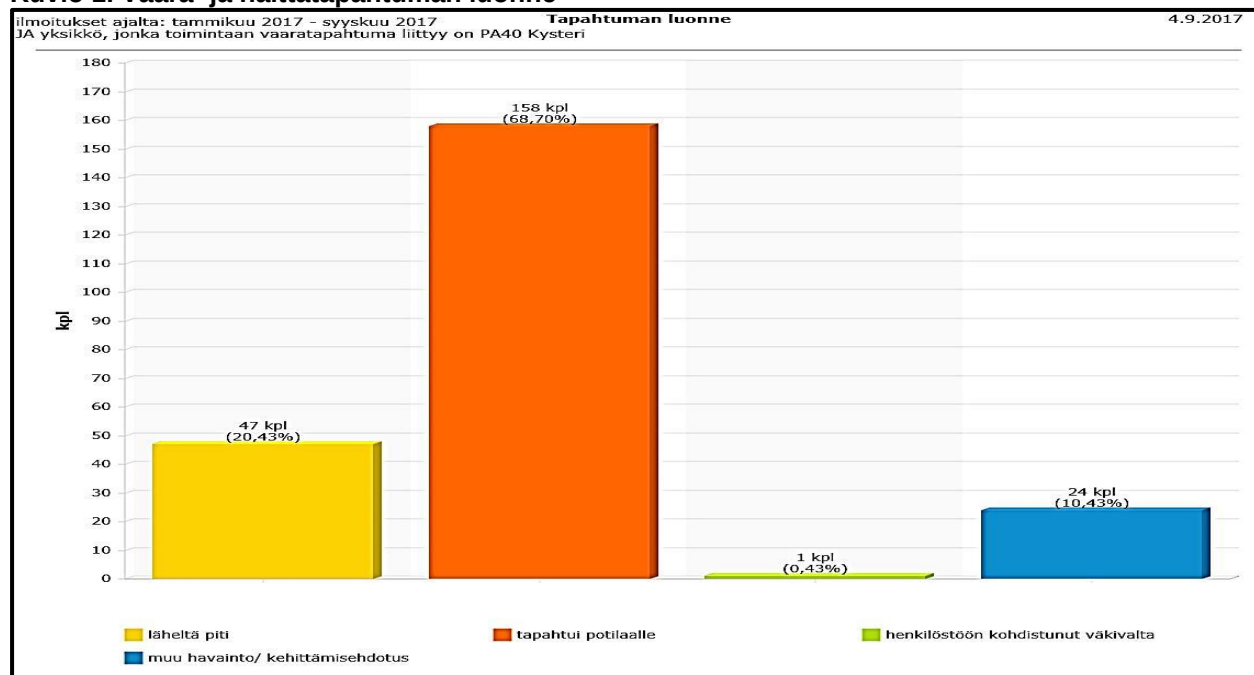
Potilasasiamiehen mukaan toisen vuosikolmanneksen aikana ilmoitusten määrä selkeästi väheni. Elokuun loppuun mennessä hänelle tuli yhteydenottoja yhteensä 24 kappaletta. Yhteydenottoista neljä kappaletta koski hoitoon pääsyä, kaksi kohtelua, hoidon laatua ja hoitovahinkoepäilyjä neljä ja potilasasiakirjojen sisältöä 14 kappaletta. Potilasasiakirjojen sisältöä koskevista asioista yhteydenottajana oli sama henkilö. Potilasasiamiehen toimenpiteinä kaikissa tapauksissa kuunneltiin asiakasta ja annettiin neuvontaa sekä otettiin yhteyttä toimitusjohtajaan. Palveluyksiköiden potilasasiamiesyhdyshenkilöille tuli yhteensä 24 yhteydenottoa. Näistä 12 kappaletta koski saman henkilön asioita. Potilasasiamiesyhdyshenkilöiden tekemät toimenpiteet kohdistuivat pääasiallisesti kuunteluun ja neuvotaan. Yhteenvetona voidaan todeta, että yhteydenotot potilasasiamieheen ja potilasasiamiesyhdyshenkilöihin vähenivät edellisen vuoden samaan ajankohtaan verrattuna.

Vaaratilanteiden ennakointi

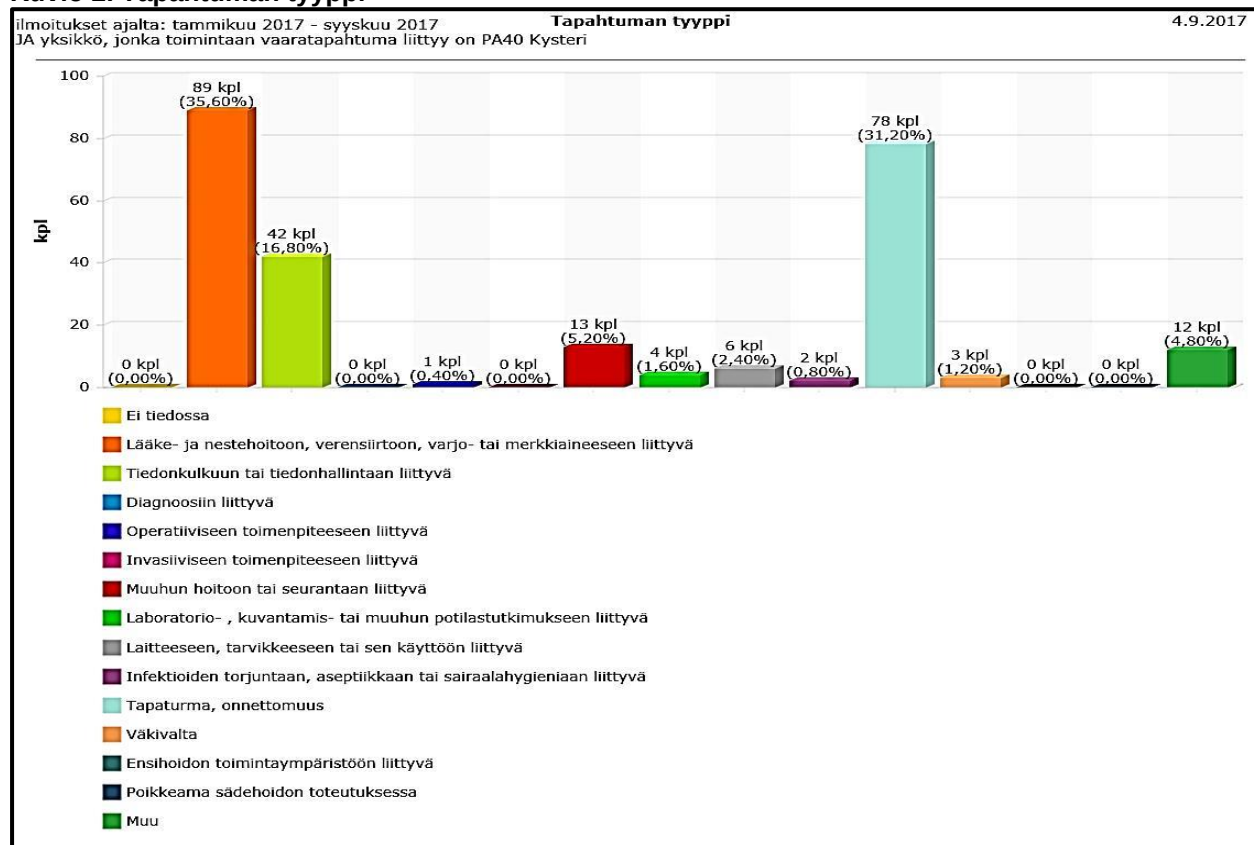
Koko Kysterin alueelle tuli tammi-elokuussa HaiPro – ilmoituksia yhteensä 230 kappaletta, joista oli käsitelty elokuun lopulla 201 kappaletta, käsittelyssä oli 17 ja 10 odotti käsittelyä. Eniten tuli ilmoituksia lääk- ja nestehoitoon liittyen (n = 89), tapaturmiin ja onnettomuuksiin liittyen (n = 78), sekä tiedonkulkuun ja potilastiedon hallintaan (n = 42). Tapaturmista katumisia oli 59 ja putoamisia 15 kappaletta. Kuvausten perusteella tapahtumat olivat johtuneet pääasiallisesti ahtaista tiloista.

Tapahtumista 68,7 prosenttia tapahtui potilaalle. Näistä läheltä piti tilanteita oli 20,4 prosenttia. Ilmoitusten mukaan pääasiallinen tapahtumapaikka oli potilashuone (43,9 %) ja toisena kohteena lääkehuone (12,6 %). Tapahtumien yleisin viikonpäivä oli tammi-elokuussa torstai (18,3 %). Riskiluokan määrittelyn mukaan riskeistä merkityksettä oli 59, vähäisiä 110, kohtalaisia 44 ja merkityksellisiä ei ollut yhtään ja yksi vakava riski. Käsittelyn jälkeen tapahtumia on käyty läpi henkilöstön kanssa pääasiassa yksikön sisällä. Näin on tavoitteena oppia toimiaan oikein ja enakoimaan tilanteita sekä informoidaan asioista. Tapahtuman luonne on kuvattu kuviossa 1, tapahtuman tyyppi kuviossa 2 ja riskiluokka kuvioissa 3 ja ehdotus jatko-toimenpiteiksi kuviossa 4.

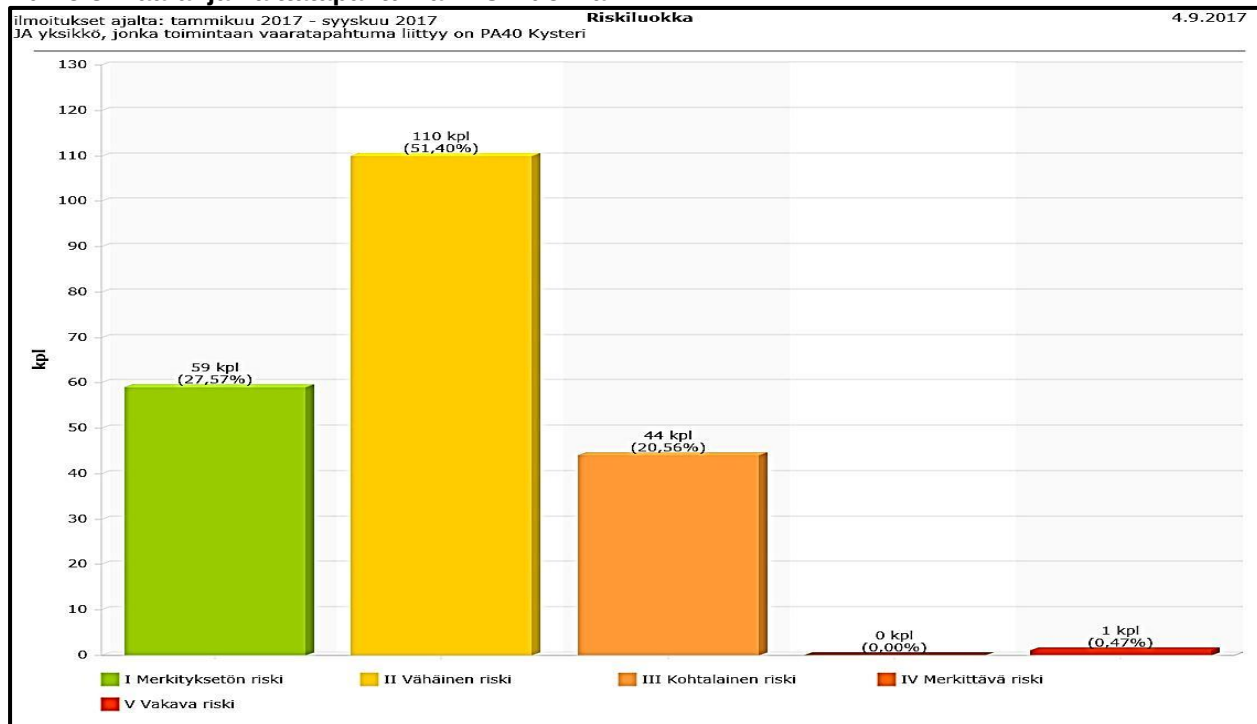
Kuvio 1. Vaara- ja häiritäapahtuman luonne

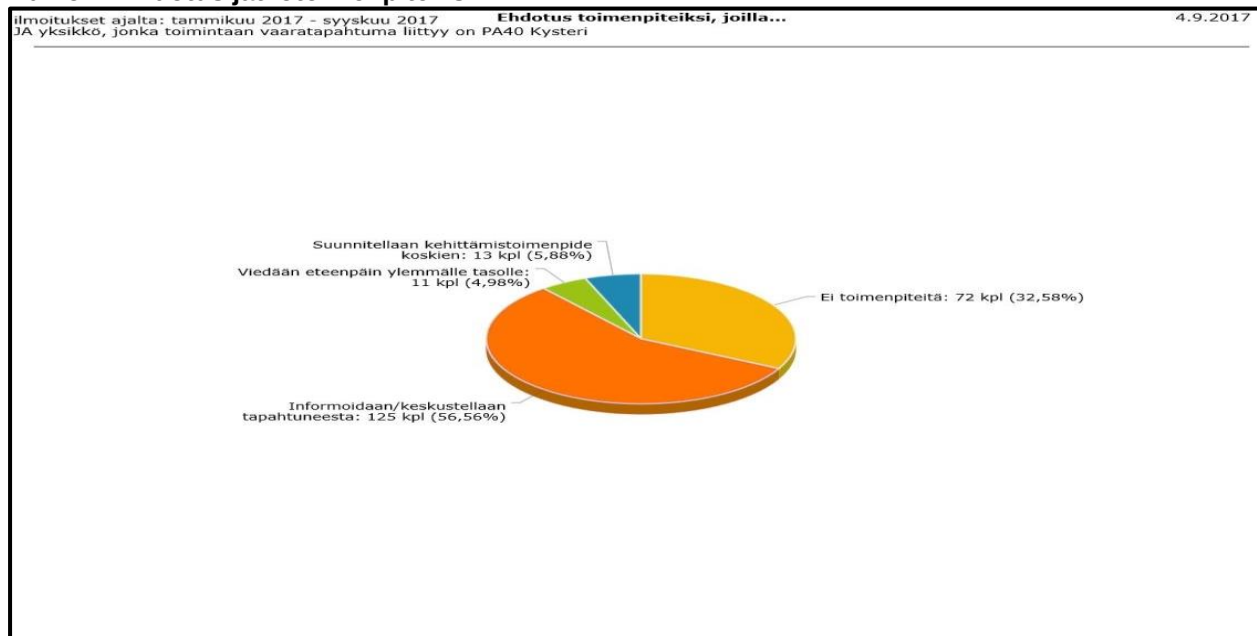
Kuvio 2. Tapahtuman tyyppi

Kuvio 3. Vaara- ja häiritäapahtuman riskiluokka

Kuvio 4. Ehdotus jatkotoimenpiteiksi

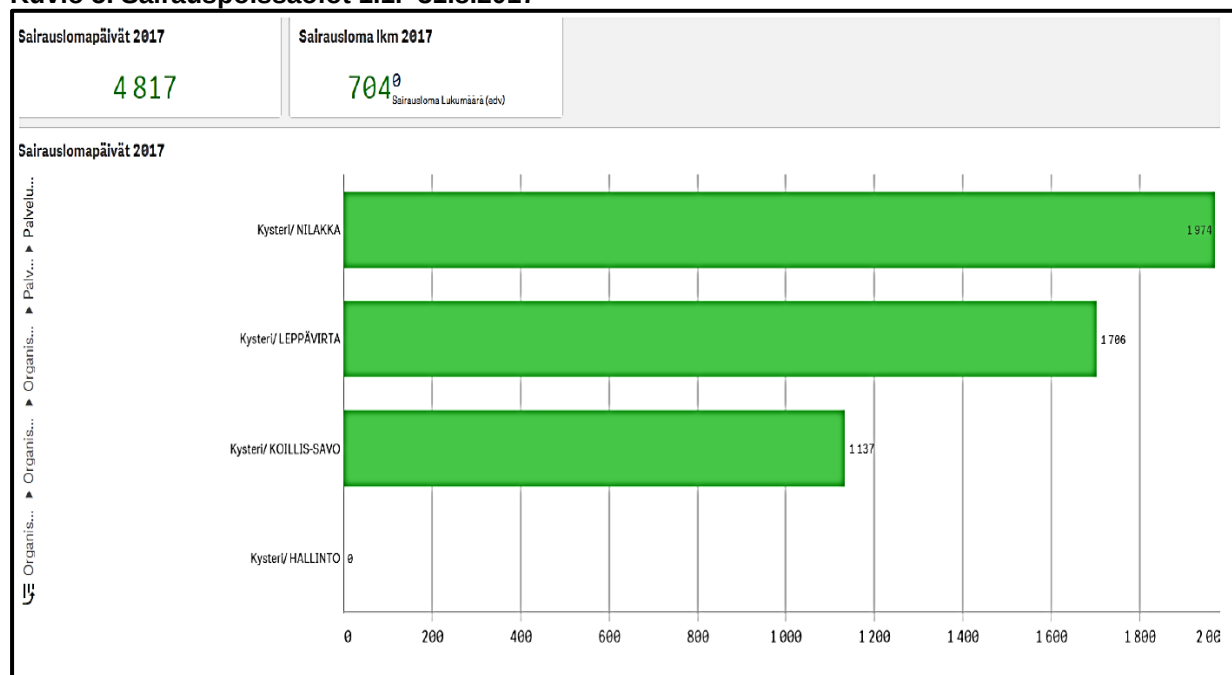

2.2 Henkilöstö ja osaaminen

Henkilöstöä on Kysterissä ollut töissä toisella kolmanneksella sijaiset mukaan lukien keskimäärin 402,7 henkilöä. Vakansseja on yhteensä 364,6. Nettotyöpanoksen vertailu on hankalaa, koska edellisen vuoden raportointitiedoissa on mukana Juankosken henkilöstö. Palkkamienot ovat pysyneet talousarvioin mukaisina. (Psshp, tulokortti 8.9.2017).

Sairauspoissaoloja henkilöstöllä oli tammi-elokuussa yhteensä 4 817 päivää. Näiden vertailu edelliseen vuoteen verraten ei ole mahdollista, koska työterveyspalvelujen tuottaja vaihtui. Aiempien vuosien raportointitiedot ovat käytettävissä, mutta näistä tulisi poistaa vertailua tehtäessä Juankosken henkilöstön osuus. Tämä ei ole mahdollista, koska sairauspoissaolotiedot ovat palveluyksikön kokonaisuudessa raportoituja. Nilakan ja Leppävirran palveluyksiköiden tiedot ovat vertailtavissa. Pääasiallinen sairauspoissaolojen syy on tuki- ja liikuntaelinten sekä sidekudoksen sairaudet (2189 pv). Tuki- ja liikuntaelinsairauksien lisäksi kolme merkittävintä poissaolojen syytä ovat hengityselinsairaudet ja mielenterveysongelmat.

Edellisen vuoden samaan ajanjaksoon verrattuna Nilakan palveluyksikön sairauspoissaolopäivät vähenivät 432 ja Leppävirran 34 päivällä. Koillis-Savossa sairauspoissaoloja oli 1137 päivää. Tuki- ja liikuntaelinsairauksien mukaiset poissaolot lisääntyivät Nilakassa 327. Ne vähenivät Leppävirralla 110 päivää. Koillis-Savossa tuki- ja liikuntaelinsairauksien mukaisia poissaoloja oli 620 päivää. Työnantajan näkökulmasta tähän asiaan on pyritty vaikuttamaan ennalta ehkäisevin keinoin. Suunnitelmallista ergonomiakoulutusta on järjestetty vuodeosastojen ja suun terveydenhuollon henkilökunnalle. Lisäksi henkilöstössä on liikuntavastaavia, jotka ovat suunnitelleet ja toteuttaneet henkilöstön kanssa yhteisiä liikuntahetkiä. Kokonaisuuden tarkastelussa. Edelliseen vuoteen verrattuna menot ovat samaan ajankohtaan verrattuna nousseet noin 30 € / työntekijä.

Kuvio 5. Sairauspoissaolot 1.1.–31.8.2017

Uranet – järjestelmästä saatavan tiedon mukaan erilaisiin koulutuksiin osallistui tammi-elokuussa yhteensä 783 henkilöä. Heistä 220 henkilöä suoritti verkkokoulutuksia. Verkkokoulutuksena suoritettuja koulutuksia olivat muun muassa Opiskelijaohjaajakoulutus (n = 50), Love- lääkehoidon osaaminen (n = 74), Tietosuoja- ja – turva terveydenhuollossa (n = 26), Potilasturvallisuutta taidolla ja eResepti terveydenhuollossa sekä Avekki - verkkokurssi. Jälkimmäistä koulutuskokonaisuutta suoritettiin myös lähiopintoina (n = 70). Alueellisiin koulutuksiin osallistui yhteensä 142 henkilöä. Lisäksi henkilöstö on osallistunut suunnitelman mukaisesti muun muassa saattohoito-, haavanhoito-, potilasohjaus-, fysioterapeutin akuutti suo-

ravastaanottotoiminta-, alkusammutus – ja poistumisharjoitus- (n = 72), - ja simulaatiokoulutuksiin. Simulaatiokoulutuksina (tietotaitopajat) toteutuneita koulutuksia olivat: imetys: Terve tai sairas vastasyntynyt tai ennenaikaisesti syntynyt, aikuisten diabetes, ekg- tekninen osaa- minen, haavahoidon perusteet, haavasidoksen valinta ja painehaavan tunnistaminen ja luoki- tus. Lääkäreiden koulutuksista huomioitavaa, että Nilakan alueen lääkärit ovat kouluttautu- neet monipuolisesti. Koulutusaiheista on toteutunut osa vuoden 2016 koulutus suunnitelmas- ta tällä toisella vuosikolmanneksella. Kliinisen lääketieteen aihealueet painottuivat toisella vuosikolmanneksella.

Henkilöstöryhmät kokoontuvat säännöllisesti palveluyksiköissä. Tavoitteena kokoontumisissa on ollut Kysterin toiminnan tavoitteiden läpikäyminen, yhteisistä käytännöistä sopiminen, ko- kemuksien ja tiedon välittäminen ja kehittämisideoiden kokoaminen. Lisäksi Kysterin hoito- työn henkilöstö on mukana Kysin hoitotyön yhteistyöryhmissä.

2.3 Palveluiden toimivuus

Tässä osassa kuvataan palveluysiköiden vastaanottopalveluiden, osastotoiminnan ja suun terveydenhuollon palvelujen toteutuminen tammi-elokuussa 2017. Kuvioissa 6-9 on kuvattu tammi-elokuulta palveluysiköiden avohoito- ja päivystyskäyntien määrät, hoitopäivät ja suun terveydenhuollon suoritteet.

2.3.1 Vastaanottotoiminta

Leppävirran palveluysikön vastaanottotoiminta on toiminut odotetusti. Akuuttivastaanotolla on seitsemän ensimmäisen kuukauden aikana hoidettu 4698 potilasta. Keskimääräinen odo- tusaika on ollut 44 minuuttia. 70 %:lla potilaista odotusaika on ollut alle 60 min, 23:lla 60–120 min ja 6,4 %:lla yli kaksi tuntia. Kiireetön vastaanotto ja ensiapu ovat toimineet ongelmitta.

Lääkäreiden sijaisuudet on saatu täytettyä hyvin, hoitohenkilökunnan kohtalaisesti. Ostopal- veluna on hankittu, kuten aiemminkin, psykiatrian ja geriatrian erikoislääkärin palveluja. Pu- heterapia, mielenterveyspalvelut, neuvolatoiminta sekä kouluterveydenhuolto ja fysioterapia ovat sujuneet ongelmitta.

Koillis-Savon lääkärin ja sairaanhoitajien vastaanottotoimintaa vahvistettiin Kaavilla ja Rautavaaralla Juankosken jäätyä pois palveluysiköstä kuntaliitoksen myötä. Vastaanotto- toiminta on toteutunut Kaavilla ja Rautavaaralla maltillisesti kasvaneena. Akuuttivastaanotolla on kyetty vastaamaan asiakkaiden tarpeisiin. Kaavin lääkäri – hoitajatyöparimalli on toiminut hyvin. Lääkäreitä ja hoitohenkilöstöä on saatu rekrytoitua myös sijaisuuksiin eikä ostopalve- luita ole tarvinnut käyttää. Kesäajan supistettu toiminta Rautavaaralla toteutui ongelmitta. Muistipoliklinikka toimii molemmilla terveysasemilla, palveluysikössä on oma geriatri yhden päivän viikossa. Hoitotakuu on toteutunut kaikilla terveysasemilla.

Mielenterveyspalveluissa käytetään oman toiminnan tukena moniammatillista jalkautuvaa työryhmää sekä sairaanhoitopiirin psykiatrian erikoislääkäripalveluita. Psykologin virka on saatu täytettyä vakinaisesti. Puheterapeutin jäädessä Kuopion kaupungin palvelukseen on turvauduttu ostopalveluihin, joita ei kuitenkaan ole ollut saatavilla riittävästi. Neuvola- ja kou- luterveydenhuolto ovat toteutuneet suunnitellusti, kuten myös fysioterapia.

Potilastietojärjestelmät ja Kanta-palvelut ovat aiheuttaneet ajoittain toiminnallisia haittoja vieden merkittävän osan työpanosta.

Juankosken liittyminen Kuopion kaupunkiin aiheutti alkuvuodesta potilaiden ohjauksessa hieman lisätyötä.

Nilakan palveluyksikön vastaanottotoiminta on toteutunut suunnitellusti. Kaikki lääkärinvirat on täytetty vakinaisesti lukuun ottamatta ylilääkärin virkaa. Lääkäritilanne on ollut edelleen haastava perhe- ja opintovapaiden vuoksi ja sijaisten rekrytoinnissa on jouduttu turvautumaan osin ostopalveluihin. Vuodeosastoilla kokeneiden hoitajasijaisten rekrytointi on ollut ajoittain haastavaa.

Sekä lääkäri- että hoitajavastaanottojen suoritteet ovat lisääntyneet edellisvuoteen nähden. Kesäajan supistettu toiminta Tervon ja Vesannon terveysasemilla sujui onnistuneesti entisten vuosien kokemuksella, vaikka kaikki toiminta oli kesän ajaksi siirretty Vesannolle Tervon terveysaseman remontin vuoksi. Myös Pielaveden ja Keiteleen vastaanottotoimintaa supistettiin onnistuneesti kesäkaudella keskittäen vastaanottotoiminta vain akuuttihoitoon.

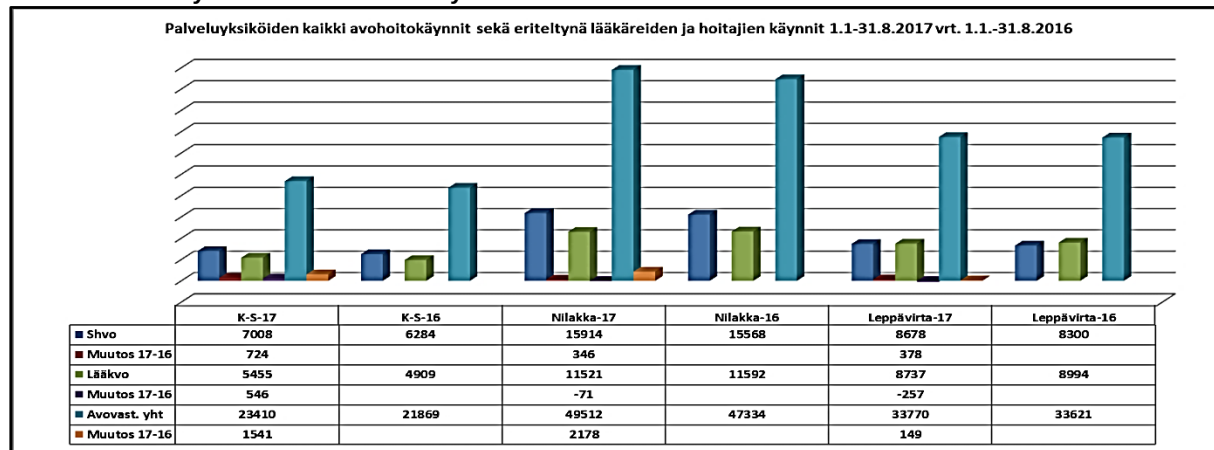
Muistipoliklinikka toimii tehokkaasti. Muistipotilaiden lisääntyessä diagnostisia tutkimuksia ja jatkoseurantaa siirretään osin takaisin omalääkäreille ja kotisairaanhoidoihin. Uniapneaseuranta on siirtynyt perusterveydenhuoltoon. Osteoporoosipotilaiden hoitoketju perusterveydenhuoltoon toimii yhteistyössä erikoissairaanhoidon kanssa.

Erityistutkimukset (skopiat, rasiututkimukset, ultraäänitutkimukset) on toteutettu Pielaveden ja Keiteleen terveysasemilla. Röntgentoiminta ja sen henkilöstö toimivat Kysin Kuvantamiskeskuksen alaisuudessa.

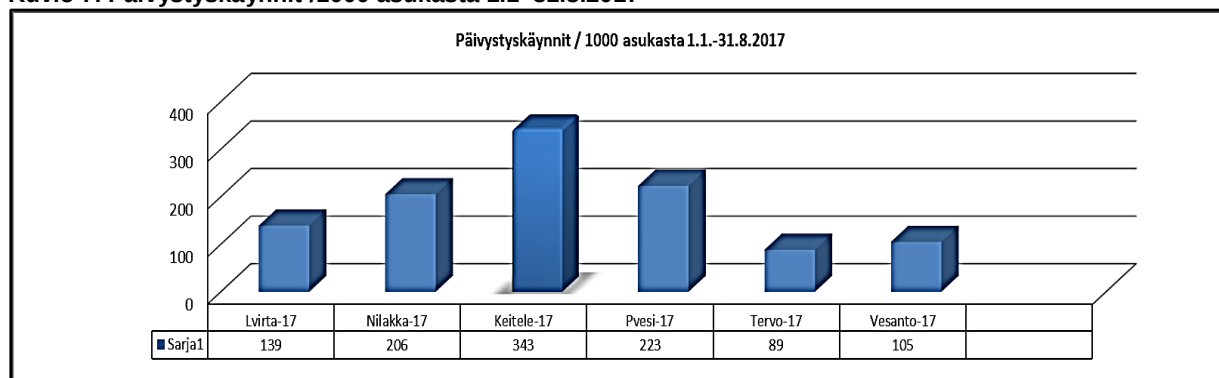
Mielenterveysneuvolat toimivat jokaisella terveysasemalla ja palveluntarpeeseen on pystytty vastaamaan. Palveluyksikön psykiatri on hoitanut kaikkien mielenterveysneuvoloiden psykiatrikonsultaatiot.

Puheterapeutin, psykologin ja toimintaterapeutin toimipisteet ovat keskitetyt Pielavedellä ja he ovat hoitaneet koko Nilakan alueen terapiatarpeen, vain yksittäisiä aikuisten terapioiden on hankittu ostopalveluna.

Kuvio 6. Palveluyksiköiden avohoitoikännit 1.1–31.8.2017

Päivystyskäyntien (Kuvio 7) määrät, verrattaessa edelliseen vuoden samaan ajankohtaan, ovat vähentyneet kunnissa. Suhteutettuna 1000 asukkaaseen ilmenee, että päivystyspalveluiden käyttö Pielaveden ja Keiteleen väestöllä on runsaampaa kuin Leppävirralla. Koillis-Savossa ei ole päivystystä ts. ilta- ja viikonloppuvastaanottoja. Tämä palvelu ostetaan Kuopion kaupungilta Juankosken terveysasemalta.

Kuvio 7. Päivystyskäynnit /1000 asukasta 1.1.–31.8.2017

2.3.2 Laitoshoito

Leppävirran Vuodeosastojen keskimääräinen kuormitus on laskenut edelliseen vuoteen verrattuna, ollen nyt 79,1 (98,2). Osasto 1:llä kuormitus on alkuvuonna ollut 78,8 (100,7), osasto 2:lla 75,9 (89,53) ja osasto 3:lla 83,4 (102,7). Kuormitukset kuvaavat 2017 alkuvuoden 1.1.–10.8.17 tilannetta. Suluissa olevat luvut ovat vuoden 2016 kuormituslukuja. Pitkäaikaispotilaiden hoitopäivät ovat laskeneet edelliseen vuoteen verrattuna kaikilla osastoilla. Osastoilla on edelleen jatkettu hoitotyössä kuntouttavaa työtettä. Lisääntyneitä henkilöstön tarvetta aika ajoin ovat aiheuttaneet vaativat vierihoidopotilaat.

Vuoden 2018 palvelusopimusneuvottelun mukaisesti on aloitettu osasto 3:sen lakkauttamisen valmistelutyö YT-neuvotteluineen.

Henkilöstön sairauspoissaolojen määrä on lisääntynyt edelliseen vuoteen verrattuna. Työterveyshuolto toteutti maaliskuussa sisäilmakyselyn, jonka tulokset ovat valmistuneet. Kyselyyn vastasi 93 työntekijää 120:stä. Kyselyn perusteella henkilöstö kokee terveysaseman sisäilman aiheuttavan ärsytysoireita lähes puolelle vastanneista. Lisäksi kaksi kolmasosaa vastanneista on kokenut toistuvaa haittaa huonosta ilmanvaihdesta, pölystä ja hajusta.

Koillis-Savon palveluysikössä Kaavin osaston paikkalukua lisättiin vuoden alusta 20 paikasta 25 paikkaan Juankosken jäätyä pois palveluysiköstä. Samalla osaston luonne muuttui akuutimmaksi. Kaavilla yhteistyö sosiaalitoimen kanssa potilaiden jatkohoidossa on onnistunut pääasiassa ongelmitta. Rautavaaralaisille potilaille on ollut vaikeuksia saada jatkohoitopaikkoja. Osastojen kuormitusprosentti on ollut keskimäärin 85 prosenttia, touko- ja kesäkuussa kuormitus oli yli 90 prosenttia. Potilaiden hoitoisuus on koko vuoden ollut korkea ja vierihoidattajaa jouduttiin käyttämään alkuvuodesta 71 vuorokautta. Yön yli -malli on ollut käytössä ongelmitta. Siirtoviivemaksuja KYSistä ei ole ollut.

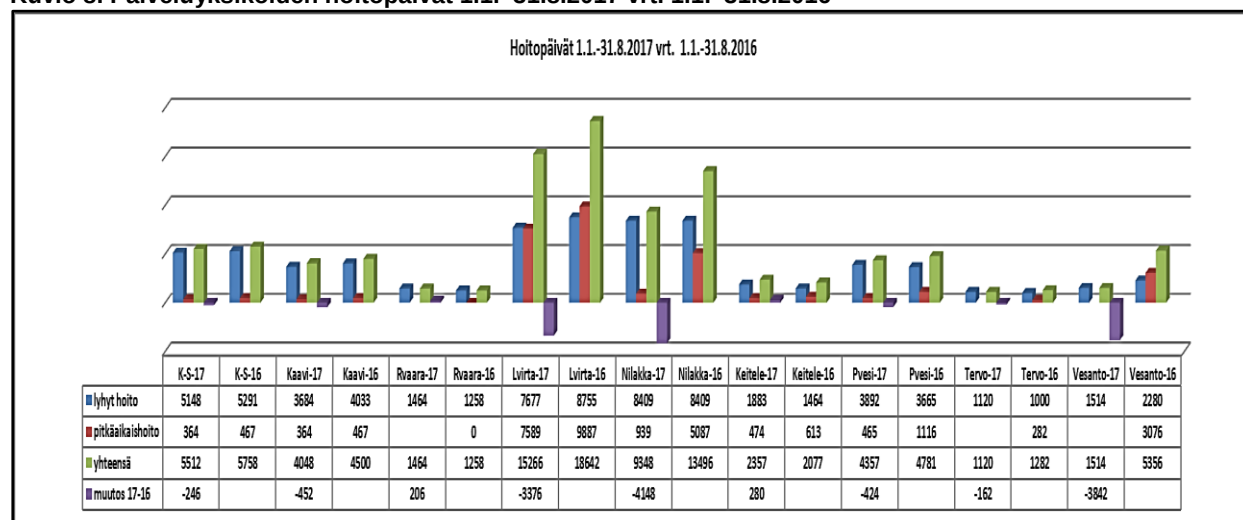
Nilakan palveluysikössä vuodeosastohoito on toteutettu Pielaveden ja Keiteleen terveysasemilla. Akuuttivuodeosastot toimivat Pielavedellä ja Keiteleellä. Pitkäaikaishoitoa tarjotaan Keiteleellä. KYSistä jatkohoitoon tulevat potilaat on pystytty ottamaan välittömästi terveys-

keskuksen vuodeosastoille. Osastojen kuormitukset ovat olleet keskimäärin Keiteleellä 70 % ja Pielavedellä 71 %. Akuuttiosastoilla keskimääräiset hoitoajat kuitenkin lyhenevät edelleen ja potilaiden vaihtuvuus ja vaativuus lisääntyvät. Hoitoisuusmittari Rafaela on otettu käyttöön.

Vesannon vuodeosaston toiminta loppui Kysterin järjestämänä vuoden 2016 lopussa. Muutos vähensi Kysteri Nilakan alueen vuodeosastopaikkoja 70:stä 50:een, joka riittää. Kuntien tehostunut kotihoito on vähentänyt vuodeosastohoidon tarvetta ja lisäksi kotiutushankkeen myötä vakiintunut kotiutuskoordinaattorin ja kotiutushoitajien toiminta on lyhentänyt hoitojaksoja, lisännyt potilasturvallisuutta etenkin sairaalasiirroissa sekä kehittänyt vuodeosastojen ja kuntien kotihoitojen välistä yhteistyötä. Nilakan palveluyksikössä on valmistauduttu vuodeosastojen profiloitumiseen ja erikoissairaanhoidon nopeisiin kotiutuksiin, missä kotiutuskoordinaattori on keskeisessä asemassa turvallisten kotiutusten järjestelyissä. Jatkossa Keiteleen osasto hoitaa enemmän akuutteja kuntoutuksia tarvitsevia potilaita ja Pielaveden osasto enemmän infektio- ja sydänpotilaita.

Nilakan palveluyksikön vuodeosastoilla vuoden 2015 yhtenä kehittämiskohteena oli hoitotyön systemaattinen dokumentointi. Alkuvuodesta 2016 tehty kirjaamisen auditointi kertoi kirjaamisen olevan Nilakan vuodeosastoilla hyvällä tasolla ja kehittämiskohteisiin on päästy kiinni. Nyt kirjaamista kehitetään myös poliklinikoilla.

Kuvio 8. Palveluyksiköiden hoitopäivät 1.1.–31.8.2017 vrt. 1.1.–31.8.2016

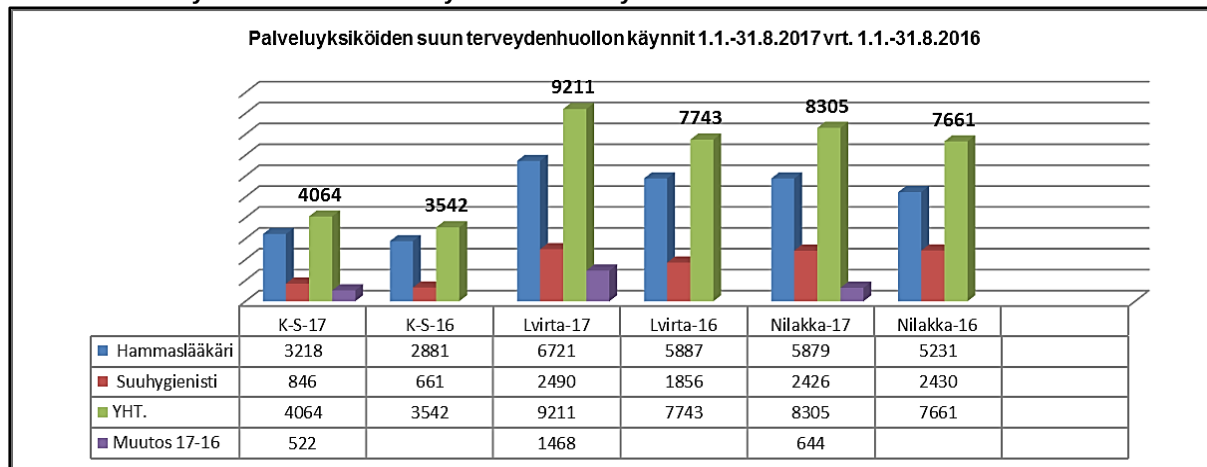
2.3.3 Suun terveydenhuolto

Leppävirran palveluyksikön suun terveydenhuollossa on työskennellyt neljä hammaslääkärinä, millä määrällä on kyetty vastaamaan palvelujen tarpeeseen. Oikomishoidon erikoishammaslääkärin ja suukirurgin ja palveluja on ostettu entiseen tapaan.

Koillis-Savon palveluyksikön suun terveydenhuolto on vastannut palvelukysyntään. Kaavilla on jouduttu turvautumaan hammaslääkäreiden osalta koko alkuvuoden ajan ostopalveluihin. Myös oikomishoitoja on toteutettu ostopalveluna. Kuvantamispalvelut suun terveydenhuoltoon on ostettu Kuopion kaupungilta.

Nilakan palveluyksikön suun terveydenhuollossa hammaslääkäreiden sijaisten saaminen on ollut vaikeahkoa. Palveluyksikössä on jouduttu turvautumaan ostopalveluihin, mutta lisäksi hammaslääketieteen kandeja ja syventävän vaiheen opiskelijoita on voitu työllistää. Oikomishoitojen konsultointipalvelut ostetaan ulkopuoliselta palveluntuottajalta, mutta varsinainen hoito on omana toimintana.

Kuvio 9. Palveluyksiköiden suun terveydenhuollon käynnit 1.1.–31.8.2017 vrt. 1.1.–31.8.2016

2.4 Toiminnan suoritetasoinen vastaavuus ja talous

Kysterin palvelut on tuotteistettu. Hinnoittelu on palveluyksikkökohtainen. Kysterin tasolla palvelusopimuksessa arvioidusta suoritekertymästä toisella vuosikolmanneksella avohoidon palvelut toteutuivat suunnitellusti, hoitopäivät alittuivat kymmenellä prosentilla ja suun terveydenhuollon käynnit alittuivat yhdellä prosentilla.

Toteutunutta suoritekertymää verrataan palvelusopimuksessa arvioituun suoritteiden määrään taulukossa 1. Tarkastelu tehdään erikseen huomioiden avohoidon ja suun terveydenhuollon suoritteiden sekä hoitopäivien kertymät. (Taulukko 1.)

Leppävirta:

Palvelusopimuksen mukainen suoriteperusteinen toteuma on avohoidossa hieman alle suunnitellun määrän. Vuodeosastohoidossa toteuma alittaa suunnitelman kymmenellä prosentilla. Suun terveydenhuollossa suunnitelma toteutuu.

Nilakka:

Palvelusopimuksen mukainen suoriteperusteinen toteuma ylittyy avohoidossa seitsemällä prosentilla. Arvioidut hoitopäivät alittuvat selkeästi. Vesannon hoitopäivien alitus on todella merkittävä (29,7 % vrt. 66,6 %). Myös Pielaveden ja Tervon kuntien palvelusopimuksen mukaiset hoitopäivät alittuivat. Palvelusopimukseen hoitopäivien arviointi on ollut vaikeaa lyhyellä aikavälillä tapahtuneiden muutosten takia. Suun terveydenhuollon käynnit toteutuvat lähes suunnitellusti.

Koillis-Savo:

Palvelusopimuksen mukainen suoriteperusteinen toteuma on lähes suunnitelmien mukainen avohoidossa ja suun terveydenhuollossa. Hoitopäivien osalta tavoite hieman ylittyy, kuten myös suun terveydenhuollossa. Rautavaaran hoitopäivät ylittivät selkeästi suunnitellusta.

Taulukko 1. Avohoidon, vuodeosaston hoitopäivien ja suun terveydenhuollon suoritekertymä 1.1.–31.8.2017 ja vuoden 2017 palvelusopimus sekä vertailu vuoden 2016 toteutuneisiin suoritteisiin.

KYSTERIN PALVELUSUORITTEET 8_2017 vrt. palvelusopimus ja 8_2016												66,66 %			
	Avohoito					Vuodeosasto					Suun th				
Kunta	Avohoito-17	Palvelusop-17	Vrt. %	Avohoito-16	Vrt.kpl	Vuodeos-17	Palvelusop-17	Vrt. %	Vuodeos-16	Vrt.kpl	Suun th-17	Palvelusop-17	Vrt. %	Suun th-16	Vrt.kpl
Leppävirta	33770	55070	61,3	33621	149	15266	27000	56,5	18642	-3376	9211	13850	66,5	7743	1468
Keitele	10787	15430	69,9	10675	112	2357	3180	74,1	2077	280	2063	3100	66,5	1569	494
Pielavesi	21133	30360	69,6	20173	960	4357	7460	58,4	4781	-424	3346	5100	65,6	3242	104
Tervo	7352	10220	71,9	7165	187	1120	2430	46,1	1282	-162	1140	2000	57,0	1183	-43
Vesanto	10240	14450	70,9	9324	916	1514	5100	29,7	5356	-3842	1756	2800	62,7	1667	89
Nilakka	49512	70460	70,3	47337	2175	9348	18170	51,4	13496	-4148	8305	12800	64,9	7661	644
Kaavi	16127	24494	65,8	15121	1006	4048	6700	60,4	4500	-452	2637	3530	74,7	2104	533
Rautavaara	7283	11547	63,1	6748	535	1464	1500	97,6	1258	206	1427	2700	52,9	1438	-11
Koillis-Savo	23410	36041	65,0	21869	1541	5512	8200	67,2	5758	-246	4064	6230	65,2	3542	522
Kysteri yht.	106692	161571	66,0	102827	3865	30126	53370	56,4	37896	-7770	21580	32880	65,6	18946	2634

2.5 KYSTERIN tuloslaskelma

Koko liikelaitoksessa kahdeksan ensimmäisen kuukauden tulos on 279 895,16 euroa ylijäämäinen. Liikelaitostasolla tarkasteltuna voidaan todeta että, hoitopalveluiden myyntitulot jäsenkunnille ovat edelliseen vuoteen verrattuna alittuneet (16,2 %), ulkokuntamyynänti on vähentynyt 25,6 prosenttia. (Taulukko 2.)

Aineitten, tarvikkeiden sekä tavaroiden hankintamenot ovat pienentyneet (10,8 %). Palvelujen ostot alittuivat 9,4 prosenttia. Myös henkilöstömenot alittuivat 17,3 prosenttia. (Taulukko 2.)

Kysterin kahdeksan kuukauden tulos on keskushallinnossa 0 €, Nilakassa 267 272 €, Koillis-Savossa -165 612 € ja Leppävirralla + 178 234 €. (Taulukot 3-6.)

Palveluyksiköt

Leppävirta

Tulos on 178 234 euroa ylijäämäinen. Edelliseen vuoteen verrattuna ulkokuntamyynänti nousi (31,56 %). Aineitten, tarvikkeiden sekä tavaroiden hankintamenot pysyivät lähes edellisen vuoden tasolla. Palvelujen ostot ylittyivät hieman edelliseen vuoteen verrattuna (6,95 %). Henkilöstömenot alittuivat 2 % vuoteen 2016 verrattuna (Taulukko 4.)

Nilakka

Tulos on 267 272 euroa ylijäämäinen. Edelliseen vuoteen verrattuna ulkokuntamyynänti nousi (3,48 %). Aineitten, tarvikkeiden sekä tavaroiden hankintamenot ylittyivät (9,35 %) ja palvelujen ostot (-2,21 %) alittuivat. Henkilöstömenot alittuivat -6,27 % (Taulukko 5.)

Koillis-Savo

Tulos on -165 612 euroa alijäämäinen. Edelliseen vuoteen verrattuna ulkokuntamyynti väheni -69,29 %. Aineitten, tarvikkeiden sekä tavaroiden hankintamenot alittuivat (-46,61 %). Palvelujen ostot alittuivat (-32,27 %). Henkilöstömenot alittuivat (-47,41 %). (Taulukko 6.)

TULOSLASKELMAT
TAULUKKO 2. PERUSTERVEYDENHUOLLON LIIKELAITOS KYSTERI

KYSTERIN TULOSLASKELMA VUODELTA 2017, 1-8			
	01.01.-31.08.2017	01.01.-31.08.2016	Muutos %
Liikevaihto	18 399 090,62	22 011 351,88	-16,4 %
Hoitopalveluiden myynti jäsenkunnille	17 746 320,00	21 170 252,80	-16,2 %
Hoitopalveluiden myynti ulkokunnille	561 769,64	754 771,97	-25,6 %
Muu ulkoinen myynti	91 000,98	86 327,11	5,4 %
Liiketoiminnan muut tuotot	2 421 114,00	3 064 297,17	-21,0 %
Materiaalit ja palvelut	-6 558 701,82	-7 264 137,53	-9,7 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 491 682,13	-1 672 851,38	-10,8 %
Ostot tilikauden aikana	-1 491 682,13	-1 672 851,38	-10,8 %
Ulkoiset	-1 053 034,84	-1 167 608,22	-9,8 %
Kuntayhtymältä	-438 647,29	-505 243,16	-13,2 %
Palvelujen ostot	-5 067 019,69	-5 591 286,15	-9,4 %
Ulkoiset	-4 193 079,77	-4 742 106,88	-11,6 %
Kuntayhtymältä	-873 939,92	-849 179,27	2,9 %
Henkilöstökulut	-12 098 482,37	-14 637 470,52	-17,3 %
Palkat ja palkkiot	-10 013 496,81	-12 024 430,32	-16,7 %
Henkilösivukulut	-2 084 985,56	-2 613 040,20	-20,2 %
Eläkekulut	-1 781 805,11	-2 141 130,27	-16,8 %
Muut henkilösivukulut	-303 180,45	-471 909,93	-35,8 %
Poistot ja arvonalentumiset	-32 767,57	-62 460,82	-47,5 %
Suunnitelmat mukaiset poistot	-32 767,57	-62 460,82	-47,5 %
Liiketoiminnan muut kulut	-1 844 333,15	-2 458 386,32	-25,0 %
Ulkoiset	-1 829 221,18	-2 442 141,27	-25,1 %
Kuntayhtymältä	-15 111,97	-16 245,05	-7,0 %
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	285 919,71	653 193,86	-56,2 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-6 024,55	-7 162,27	-15,9 %
Korkotuotot	3 577,15	3 036,98	17,8 %
Korvaus peruspääomasta	-664,00	-668,00	-0,6 %
Muille maksetut korkokulut	-8 937,70	-9 531,25	-6,2 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	279 895,16	646 031,59	-56,7 %

TAULUKKO 3. KYSTERIN HALLINTO PY 400

PY 400 TULOSLASKELMA VUODELTA 2016, 1-8			
	01.01.-31.08.2017	01.01.-31.08.2016	Muutos %
Liikevaihto	7	3 440	
Hoitopalveluiden myynti jäsenkunnille	0	0	
Hoitopalveluiden myynti ulkokunnille	7	0	
Muu ulkoinen myynti	0	0	
Liiketoiminnan muut tuotot	912 552	837 304	8,99 %
Materiaalit ja palvelut	573 048	495 542	15,64 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1074	651	64,98 %
Ostot tilikauden aikana	1074	651	64,98 %
Ulkoiset	1094	651	68,06 %
Kuntayhtymältä	-20	0	
Palvelujen ostot	571 974	494 891	15,58 %
Ulkoiset	165 856	188 145	-11,85 %
Kuntayhtymältä	406 118	306 746	32,40 %
Henkilöstökulut	319 227	319 702	-0,15 %
Palkat ja palkkiot	262 449	258 922	1,36 %
Henkilösivukulut	56 778	60 780	-6,59 %
Eläkekulut	44 749	45 672	-2,02 %
Muut henkilösivukulut	12 029	15 108	-0,65 %
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0,00 %
Suunnitelmat mukaiset poistot	0	0	0,00 %
Liiketoiminnan muut kulut	23 192	28 136	-17,57 %
Ulkoiset	8 080	11 891	-32,04 %
Kuntayhtymältä	15 112	16 245	-6,97 %
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	-2 908	-2 635	10,27 %
Rahoitustuotot ja -kulut	2 908	2 368	22,76 %
Korkotuotot	3 577	3 037	17,79 %
Korvaus peruspääomasta	-664	-668	-0,60 %
Muut rahoituskulut	5	0	0,00 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	0	-268	

TAULUKKO 4. LEPPÄVIRTA PY 410

Py 410 TULOSLASKELMA VUODELTA 2017, 1-8			
	01.01.-31.08.2017	01.01.-31.08.2016	Muutos %
Liikevaihto	6 138 820	6 062 955	1,25 %
Hoitopalveluiden myynti jäsenkunnille	5 96 816	5 933 413	0,39 %
Hoitopalveluiden myynti ulkokunnille	142 097	108 012	31,56 %
Muu ulkoinen myynti	39 907	21 530	85,36 %
Liiketoiminnan muut tuotot	1 034 678	1 100 876	-6,01 %
Materiaalit ja palvelut	2 347 486	2 225 534	5,48 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	470 977	470 958	0 %
Ostot tilikauden aikana	470 977	470 958	0 %
Ulkoiset	330 421	326 702	1,14 %
Kuntayhtymältä	140 556	144 255	-2,56 %
Palvelujen ostot	1 876 508	1 754 577	6,95 %
Ulkoiset	1 481 475	1 468 108	0,91 %
Kuntayhtymältä	395 033	286 469	37,90 %
Henkilöstökulut	4 156 825	4 247 728	-2,14 %
Palkat ja palkkiot	3 450 147	3 462 121	-0,35 %
Henkilösivukulut	706 678	785 607	-10,05 %
Eläkekulut	610 136	614 648	-0,73 %
Muut henkilösivukulut	96 542	170 959	-43,53 %
Poistot ja arvonalentumiset	3 315	10 613	-68,77 %
Suunnitelmat mukaiset poistot	3 315	10 613	-68,77 %
Liiketoiminnan muut kulut	486 033	546 886	11,13 %
Ulkoiset	486 033	546 886	11,13 %
Kuntayhtymältä			
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	179 838	133 069	35,15 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 604	-1 595	0,51 %
Korkotuotot			
Korvaus peruspääomasta			
Muut rahoituskulut	1 604	1 595	0,51 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	178 234	131 473	35,57 %

TAULUKKO 5. NILAKKA PY 420
Py 420 TULOSLASKELMA VUODELTA 2017, 1-8

	01.01.-31.08.2017	01.01.-31.08.2016	Muutos %
Liikevaihto	8 598 265	9 060 147	-5,10 %
Hoitopalveluiden myynti jäsenkunnille	8 243 056	8 717 264	-5,44 %
Hoitopalveluiden myynti ulkokunnille	314 350	303 789	3,48 %
Muu ulkoinen myynti	40 859	39 094	4,51 %
Liiketoiminnan muut tuotot	900 768	1 085 488	-17,02 %
Materiaalit ja palvelut	2 991 868	2 979 474	0,42 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	739 148	675 917	9,35 %
Ostot tilikauden aikana	739 148	675 917	9,35 %
Ulkoiset	514 730	461 805	11,46 %
Kuntayhtymältä	224 419	214 113	4,81 %
Palvelujen ostot	2 252 720	2 303 557	-2,21 %
Ulkoiset	1 599 048	1 731 484	-7,65 %
Kuntayhtymältä	653 672	572 073	14,26 %
Henkilöstökulut	5 300 939	5 655 568	-6,27 %
Palkat ja palkkiot	4 364 114	4 670 397	-6,56 %
Henkilösivukulut	936 825	985 171	-4,91 %
Eläkekulut	796 976	835 503	-4,61 %
Muut henkilösivukulut	139 849	149 669	-6,56 %
Poistot ja arvonalentumiset	24 543	46 090	-46,75 %
Suunnitelmat mukaiset poistot	24 543	46 090	-46,75 %
Liiketoiminnan muut kulut	907 341	983 319	-7,73 %
Ulkoiset	907 341	983 319	-7,73 %
Kuntayhtymältä			
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	274 343	481 184	-42,99 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-7 070	-6 919	2,19 %
Korkotuotot			
Korvaus peruspääomasta			
Muut rahoituskulut	-7 070	-6 919	2,19 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	267 272	474 266	-164,40 %

TAULUKKO 6. KOILLIS-SAVO PY 430

Py 430 TULOSLASKELMA VUODELTA 2017, 1-8			
	01.01.-31.08.2017	01.01.-31.08.2016	Muutos %
Liikevaihto	3 668 709	6 890 480	-46,76 %
Hoitopalveluiden myynti jäsenkunnille	3 546 448	6 519 576	-45,60 %
Hoitopalveluiden myynti ulkokunnille	105 316	342 971	-69,29 %
Muu ulkoinen myynti	16 945	27 932	-39,34 %
Liiketoiminnan muut tuotot	463 023	860 711	-46,20 %
Materiaalit ja palvelut	1 542 917	2 389 337	-35,42 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	280 482	525 325	-46,61 %
Ostot tilikauden aikana	280 482	525 325	-46,61 %
Ulkoiset	208 490	378 450	-44,91 %
Kuntayhtymältä	71 992	146 875	-50,98 %
Palvelujen ostot	1 262 435	1 864 012	-32,27 %
Ulkoiset	960 699	1 381 097	-30,44 %
Kuntayhtymältä	301 736	482 915	-37,52 %
Henkilöstökulut	2 321 491	4 414 472	-47,41 %
Palkat ja palkkiot	1 936 787	3 632 990	-46,69 %
Henkilösivukulut	384 704	781 482	-50,77 %
Eläkekulut	329 945	645 308	-48,87 %
Muut henkilösivukulut	54 759	136 174	-59,79 %
Poistot ja arvonalentumiset	4 860	5 758	-15,59 %
Suunnitelmat mukaiset poistot	4 860	5 758	-15,59 %
Liiketoiminnan muut kulut	427 816	900 046	-52,47 %
Ulkoiset	427 816	900 046	-52,47 %
Kuntayhtymältä			
LIIKKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	-165 353	41 578	
Rahoitustuotot ja -kulut	-259	-1 017	3,36 %
Korkotuotot			
Korvaus peruspääomasta			
Muille maksetut korkokulut	-259	-1 017	3,36 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-165 612	40 561	